

Finanse

W1: Istota i funkcje finansów. Podstawowe kategorie finansowe.

Finanse (*defenicja*):

Ogół zjawisk i procesów pieniężnych związanych z tworzeniem (emisją), przepływem, gromadzeniem i wydatkowaniem środków pieniężnych.

Przedmiotem zainteresowania finansów jest ruch, tworzenie, cyrkulacja pieniądza między różnymi podmiotami prywatnymi i publicznymi oraz jej skutki społeczno-gospodarcze.

Finanse obejmują tylko te zjawiska pieniężne, które są związane z kreacją i ruchem realnie istniejących zasobów pieniądza bądź też z zaciąganiem zobowiązań do uruchomienia zasobów pieniężnych w przyszłości.

Ujęcie podmiotowe finansów:

- Finanse przedsiębiorstw
- Finanse publiczne
- Finanse osobiste
- Bankowość
- Rynki finansowe
- Finanse ubezpieczeń

Ujęcie przedmiotowe (funkcjonalne) finansów:

- Pieniężne przychody i wydatki
  - Przychody i wydatki rynkowe

Cechy strumieni:

- *Powiązanie świadczenia (wydatku) pieniężnego jednej strony transakcji rynkowej ze świadczeniem innej wartości (rzeczy, usługi...)*
- *Ruch pieniądza i jego ekwiwalentów w transakcjach rynkowych jest regulowany przez mechanizm rynkowy i przez normy prawa stanowionego jeżeli one są.*

- Przychody i wydatki nierynkowe

Cechy strumieni:

- *Brak wydatku wzajemnego ze strony uczestnika transferu, otrzymującego świadczenie pieniężne; inaczej mówiąc jednostka gospodarująca dokonująca transferu nie otrzymuje nic od odbiorcy*
- *Nie są regulowane przez mechanizm rynkowy.*

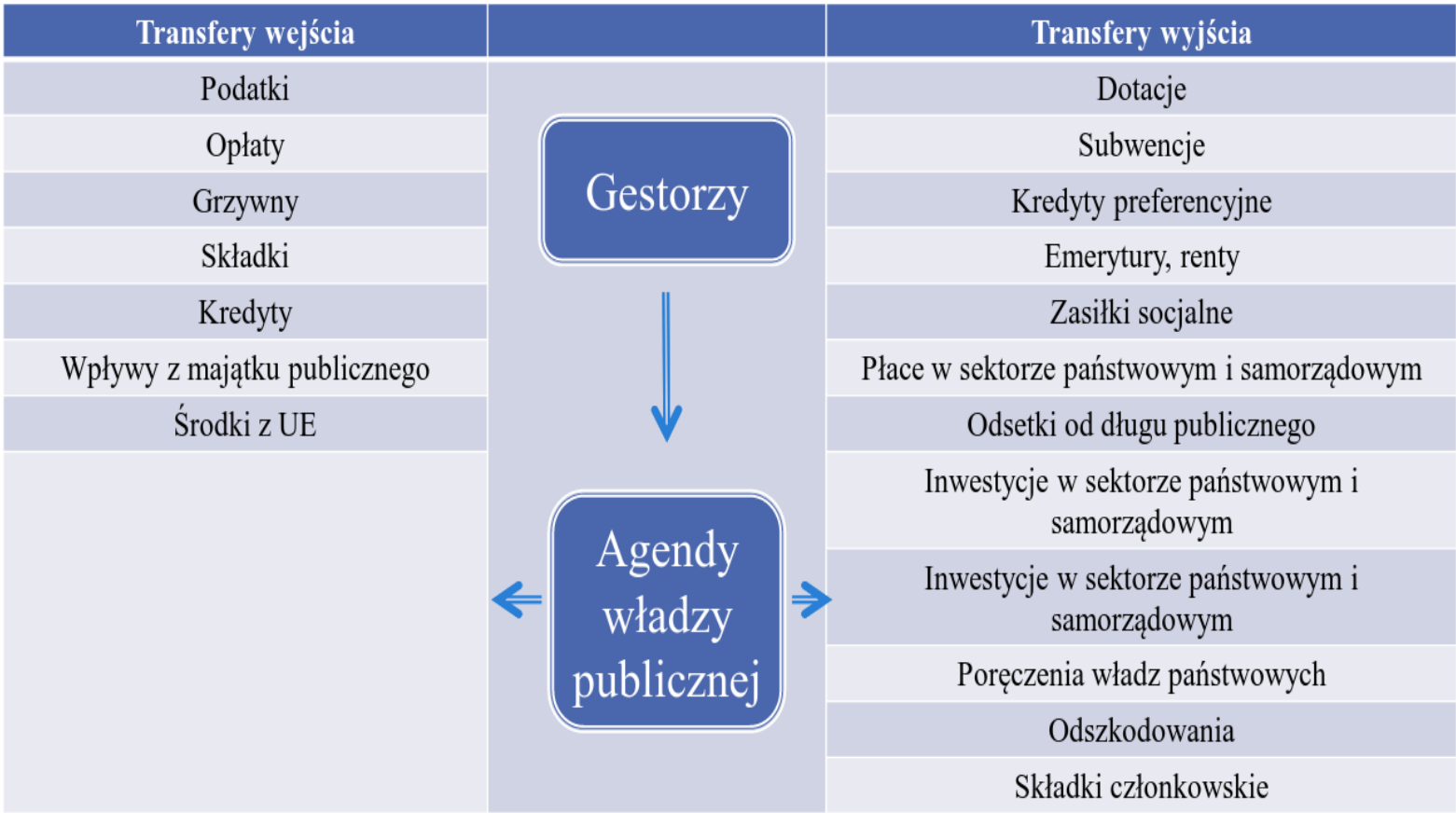
Funkcje finansów:

- Stabilizacyjna
  - *Polega na oddziaływaniu na przebieg procesów gospodarczych w sferze rzeczowej w kierunku zachowania stałego i zrównoważonego wzrostu, przy optymalnym wykorzystaniu czynników produkcji (w tym i zasobów siły roboczej), dla zapewnienia społeczeństwu stałej poprawy warunków życia i realizacji celów makroekonomicznych. Funkcja stabilizacyjna nie podlega decentralizacji i jest realizowana przez rząd.*
  - ***Instrumenty funkcji stabilizacyjnej:***
    - *Podatki*
    - *Wydatki publiczne*
    - *Instrumenty polityki pieniężnej*
    - *Regulacje prawne*
- Alokacyjna
  - *Polega na dokonywaniu podziału materialnych i ludzkich czynników produkcji między sferę wytwarzania dóbr prywatnych i sferę wytwarzania dóbr publicznych, a następnie wewnątrz obu tych sfer między różne działy, gałęzie i przedsiębiorstwa wytwarzające dobra prywatne, jak też między różne obszary i jednostki dostarczania dóbr publicznych.*
  - *Współcześnie teoria i praktyka coraz częściej **wskazują na decentralizację funkcji państwa. Polega ona na ustawowym podziale władzy politycznej, finansowej i administracyjnej między rząd i samorządy terytorialne.***
- Redystrybucyjna
  - *Polega na dokonywaniu wtórnego podziału dochodów, które powstały w wyniku pierwotnego podziału produktu krajowego brutto na szczeblu jednostek wytwórczych (przedsiębiorstw, niedochodowych jednostek usługowych itp.) pod wpływem mechanizmu rynkowego czy też – w przypadku nierynkowych jednostek wytwarzania składników PKB – pod wpływem administracyjnych regulacji o charakterze ogólnym.*
  - *Funkcję redystrybucyjną **realizuje władza centralna. Funkcja redystrybucyjna finansów wtórnie koryguje sytuację dochodową/majątkową podatników. Funkcja ta jest realizowana w formie pieniężnej.***

Aspekty redystrybucji dochodów:

  - *Makroekonomiczny (Dotyczy całej gospodarki i polega na transferowaniu ich z sektora prywatnego do tzw. działów nietworzących dochodów czy do sfery budżetowej)*

- Mikroekonomiczny (Dotyczy poszczególnych podatników i gospodarstw domowych.)

Podstawowe kategorie finansowe:

Aktywa	Rzeczy, które mają właściciela i które mają określoną wartość. Mogą mieć różne formy, być instrumentami finansowymi.
Kapitałe	Aktywa, które mogą być wykorzystywane do osiągnięcia korzyści/wytworzenia innych aktywów. Są 3 podstawowe rodzaje kapitału: fizyczny, finansowy, ludzki
Inwestycje	Proces udostępniania kapitału finansowego. Inwestycja jest utrata bieżącej konsumpcji na rzecz przyszłych i niepewnych korzyści.
Finansowanie	Jest procesem pozyskiwania i zastosowania kapitału finansowego.

Inflacja:

Ogólny wzrost poziomowi cen towarów i usług w gospodarce. W wyniku inflacji, pieniądź traci swoją siłę nabywczą, co oznacza, że za tę samą ilość pieniędzy można kupić mniej dóbr i usług niż wcześniej, obniżają wartość pieniądza.

W2: Pieniądź i jego rola w gospodarce rynkowej. Empiryczna i teoretyczna definicja pieniądza.

Pieniądź:

ma wartość ze względu na zaufanie, które społeczeństwo ma do jego akceptacji jako środka wymiany. Wartość pieniądza może być wpływana przez różne czynniki, w tym inflację.

Fazy ewolucji pieniądza:

Towarowy → Kruszcowy → papierowy → bezgotówkowy → Krypto

ok. 2 000 p.n.e.

ok. 700 p.n.e.

ok. 700 n.e.

1950 r.

Pieniądz towarowy:

- Mogło być cokołwiek (sól, tkaninu, narzędzia...)
- Barter (przedmiot za przedmiot) jako forma wymiany handlowej

Pieniądz kruszczowy:

- Pieniezdy wykonane z rzeczy mającej wartość na rynku (złoto, srebro, kruszce).
- Nie opiera się na zaufaniu do emitetu (np. centralny bank), ma wartość jako surowiec.
- W porównaniu do pieniądza fiducjarnego bardziej trwałe i mniej podatny do inflacji, ale potrzebuje wymaga przechowania fizycznego, co może potrzebować dodatkowych kosztów.

Pieniądz papierowy:

- Banknowy (w tym. *Papierowe*) jest formą fiducjarnego pieniądza (*eng. fiat money*), nie mają wartości intrinsecznej, ale są uznawane za prawnie obowiązujący środek płatniczy przez emiteta (bank centralny/rząd) kraju. Są używane wewnątrz kraju lub regionu.
- Wartość opiera się na zaufaniu do emitetu (np. centralny bank), wartość zależy od gospodarki i sytuacji politycznej w kraju.

Pieniądz bezgotówkowy:

- Brak fizycznej reprezentacji (Elektroniczna reprezentacja)
- Wygoda i efektywność
- Śledzenie i kontrola (Bezpieczeństwo)

Podstawowe rodzaje pieniądza:

- Gotówkowe
  - Pełnowartościowe (kruszcowe)
  - Papierowe (banknoty)
  - Metalowe
- Bezgotówkowe (Rozrachunkowe)
  - Elektroniczne (Karty debetowe/kredytowe/przedpłacone)
  - Czeki
  - Weksle, Obligacje
  - Waluty wirtualne i in.

Kredytowa emisja pieniądza:

Oznacza, że pieniądz powstaje w wyniku udzielenia przez bank kredytu podmiotowi spoza systemu bankowego. Pieniądze są długiem banków emitujących ich, dlatego są gotówkowe, natomiast banki komercyjne kreują pieniądz bezgotówkowy.

Ujęcie teoretyczne pieniądza:

- *Miernik wartości*
- *Środek wymiany dóbr i usług*
- *Środek płatniczy*
- *Jednostka gromadzenia bogactwa*

- Jednostka obrachunkowa

Cechy współczesnego pieniądza:

- Powszechnie akceptowalny i rozpoznawalny
- Przenośny i poręczny
- Wytrzymały
- Łatwo podzielny na mniejsze jednostki
- Trudny do podrobienia

Agregaty monetarne – systematyka:

Ze względu na różne definicje pieniądza stosuje się różne miary (tzw. agregaty monetarne) określające wielkość jego podaży:

M0	Jest bazą monetarną , najwęższym z agregatów monetarnych obejmujący dwie kategorie pieniądza: gotówkę w obiegu oraz rezerwy banków komercyjnych . Wzrost M0 prowadzi do wielokrotnego wzrostu podaży pieniądza kreowanego przez banki komercyjne. Dlatego też baza monetarna jest często nazywana pieniądzem wielkiej mocy .
M1	Jest szerszym agregatem obejmującym oprócz gotówki w obiegu (nie obejmuje rezerw banków), depozyty bieżące złożone w bankach komercyjnych . Do tej kategorii wliczane są depozyty 24-godzinne (<i>over-night</i>). Agregat ten nazywany pieniądzem transakcyjnym , gdyż może służyć do natychmiastowego zrealizowania transakcji pieniężnej .
M2	W skład tego agregatu wchodzi wszystkie składowe agregatu M1 oraz depozyty z terminem pierwotnym (czyli terminem na jaki są zakładane) do 2 lat włącznie oraz depozyty z terminem wypowiedzenia do 3 miesięcy włącznie. Te składniki charakteryzują się niższą płynnością, niż składniki agregatu M1 .
M3	Najszerszy agregat pieniężny obejmujący składowe agregatu M2, dłużne papiery wartościowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie, zobowiązania banków z tytułu operacji z obietnicą okupu, jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego .

Agregat				Składowe	
			Agregat M0 (pieniądz wielkiej mocy)	Gotowka w obiegu (z kasami banków)	
				Środki na rachunkach rezerw obowiazkowych	
				Środki na rachunkach bieżących banków komercyjnych w NBP	
			Agregat M1 (pieniądz transakcyjny)	Depozyty bieżące złotowe i walutowe w bankach komercyjnych	
				–(Gotowka w poza kasami banków)	
			Agregat M2	Agregat M1	
				Depozyty terminowe z terminym pierwotnym do 2 lat	
				Depozyty z terminem wypowiedzenia do 3 miesięcy włącznie.	
		Agregat M3			Agregat M2
Dłużne papiery wartościowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie					
Operacje z przyrzeczeniem odkupu					

Rachunek pieniądza w czasie – FV:

Określenie wartości przyszłej (future value) jest rozwiązywane przy założeniu znajomości wartości bieżącej, stopy procentowej oraz liczby lat (okresów), czyli długości horyzontu czasowego inwestycji:

Wzory wartości przyszłej pojedynczego przepływu pieniężnego:

- Kapitalizacja prosta:
 $FV = PV \cdot (1 + nr)$
- Kapitalizacja roczna:

$$FV = PV \cdot (1 + r)^n$$

3. Kapitalizacja częstsza niż raz na rok:

$$FV = PV \cdot (1 + r/m)^{nm}$$

Kapitalizacja ciągła – wraz ze skracaniem okresu kapitalizacji przy założeniu stałości stopy procentowej, ***przyszła wartość pieniądza wzrasta***. Granicą tego wzrostu jest tzw. kapitalizacja ciągła, uwzględniająca nieskończenie krótki okres kapitalizacji odsetek.

Wzór kapitalizacji ciągłej:

$$FV = PV * e^{nr}$$

Rachunek pieniądza w czasie – PV:

Wartość bieżąca (*present value*) oznaczana przez **PV**, jest to wartość **otrzymana lub płacona dziś, lub** wartość pieniężna **rozpatrywana z punktu widzenia dnia dzisiejszego**.

Wzory wartości obecnej pojedynczych przepływów pieniężnych:

1. Kapitalizacja prosta:

$$PV = FV / (1 + nr)$$

2. Kapitalizacja roczna:

$$PV = FV / (1 + r)^n$$

3. Kapitalizacja częstsza niż raz na rok:

$$PV = FV / (1 + r/m)^{nm}$$

Kapitalizacja ciągła - wraz ze skracaniem okresu kapitalizacji, przy założeniu stałości stopy procentowej, ***wartość obecna pieniądza spada***. Granicą tego spadku jest tzw. kapitalizacja ciągła.

Wzór kapitalizacji ciągłej:

$$PV = FV \cdot e^{-r \cdot n}$$

Czynniki zmiennej wartości pieniądza w czasie:

Czynniki:

- spadek siły nabywczej
- możliwość inwestowania
- występowanie ryzyka
- preferowani bieżącej konsumpcji

W3: System finansowy – definicja, funkcje, systematyka. Rodzaje przepływów pieniężnych.

System finansowy – definicja:

Stanowi mechanizm, dzięki któremu świadczy się usługi pozwalające przepływ siły nabywczej w gospodarce.

Rezultatem istnienia systemu finansowego jest możliwość współtworzenia pieniądza przez niefinansowe podmioty gospodarcze (przedsiębiorstwa i gospodarstwa domowe)

oraz możliwość przepływu strumieni pieniężnych między nimi.

System finansowy w systemie społecznym:

- *System społeczny*
  - *System ekonomiczny*
    - Sfera realna
    - *Sfera finansowa*
  - *System finansowy*
    - *Rynkowy system finansowy*
    - *Publiczny system finansowy*
  - Gospodarka finansowa podmiotów sfery realnej
  - System prawny
  - System polityczny
  - Inne systemy

System finansowy – funkcje:

- Funkcje systemu finansowego
  - Monetarna (umożliwia jego pieniądzu, to jest ruch związany z płatnościami zachodzącymi w związku z bieżącą działalnością gospodarczą.)
  - Kapitałowo-redystrybucyjna (umożliwia przepływ środków pieniężnych od podmiotów dysponujących nim do podmiotów chcących z nich korzystać.)
  - Kontrolna (pozwalają kontrolować efektywność wykorzystania majątku oraz środków finansowych)

Rynkowy system finansowy:

- Instrumenty finansowe (zobowiązania finansowe – roszczenia dotyczące majątku jednych podmiotów gospodarczych w stosunku do drugih.)
- Rynki finansowe (na których dokonuje się transakcji dotyczących instrumentów finansowych)
- Instytucje finansowe (pośrednicy finansowi/podmioty ekonomiczne, które przyjmują na zobowiązania finansowe/nabywane zobowiązań od drugih instytucji)
- Zasady, na jakich działają pozostałe ogniwa (reguły organizacji i funkcjonowania rynkowego systemu finansowego, są środkiem ograniczania negatywnych skutków asymetrii informacyjnej)

Publiczny system finansowy:

Jest mechanizmem zapewniającym współtworzenie i przepływ środków pieniężnych, który umożliwia państwu dostarczanie dóbr publicznych, usług i świadczeń społecznych.

Dobro publiczne:

Dobro, *wykorzystywanie którego przez jeden podmiot nie ogranicza jego wykorzystywania przez inny podmiot* (np. obrona narodowa, bezpieczeństwo wewnętrzne itd.). Charakteryzuje się:

- niekonkurencyjnością,
- nieodmawialnością,
- niewykluczalnością.

Publiczny system finansowy włącza w siebie:

- Instytucje budżetowe (Realizujące zasady sporządzania, przyjmowania oraz wdrażania (w tym kontrolowania) budżetów publicznych)
- Instrumenty fiskalne (Prawno-ekonomiczne mechanizmy umożliwiające gromadzenie i rozdysponowanie funduszy publicznych (np. podatki, cła, opłaty publiczne))
- Publiczne instrumenty finansowe (Instrumenty finansowe, wpływy z których pozwalają na pokrycie deficytu funduszy publicznych. Instrumenty te mają charakter wyłącznie dłużny, są obarczone nikłym ryzykiem niewywiązania się przez emitenta ze swoich zobowiązań, charakteryzują się wysokim stopniem płynności.)
- Instytucje fiskalne (Organizacja/struktura, która zarządza finansami publicznymi oraz wdraża politykę fiskalną rządu. Odpowiadają za pobór podatków, planowanie budżetu, kontrola wydatków publicznych itp. (np. Ministerstwo Finansów, Urzędy Skarbowe, bank centralny, biura statystyczne))

Rodzaje przepływów pieniężnych:

- Przepływy materialne – **W jedną stronę** płyną **usługi, rzeczy, dobra, a w drugą pieniądź. Przepływy te są uruchamiane automatycznie** (mechanizm naturalny/rynkowy)
- Przepływy redystrybucyjne (transfery) – **Ruchowi pieniądza nie towarzyszą żadne przepływy**

materialne np. podatek, stypendium, świadczenia socjalne. **Uruchamiane przez organy władzy.**

Cechy przepływów redystrybucyjnych:

- *obligatoryjność – przymusowy charakter*
  - *nieodpłatność (podatki są nieodpłatne, ale występuje płatność państwa względem społeczeństwa)*
  - *bezzwrotność – występuje przepływ, ale nie można zażądać jego zwrotu*
- **Przepływy rozrachunkowe i instrumenty finansowe – Transakcje finansowe, które nie wymagają fizycznego przekazania gotówki, ale zobowiązują do uregulowania kwoty w przyszłości. Są to zazwyczaj transakcje, w których występuje zapis księgowy lub obietnica zapłaty, ale fizyczna wymiana gotówki nie zachodzi natychmiastowo (np. przelewy bankowe, transakcje kartą płatniczą, transakcje kredytowe, transakcje papierami wartościowymi).**

Cechy przepływów rozrachunkowych o charakterze bankowo-kredytowym:

- *fakultatywność (dobrowolność, umowność)*
- *odpłatność*
- *zwrotność*

Cechy przepływów rozrachunkowych o charakterze ubezpieczeniowym:

- *fakultatywność (dobrowolność, umowność);*
- *wzajemność składki i świadczenia – świadczenie jest warunkowe i do jego wypłaty dochodzi przy spełnieniu zdarzenia losowego objętego umową (ubezpieczeniem).*

Cechy przepływów rozrachunkowych związanych z istnieniem rynku kapitałowego:

- *fakultatywność (dobrowolność, umowność);*
- *odpłatność o losowym charakterze;*
- *zwrotność obarczona szczególnym ryzykiem;*
- *podatność na spekulacje*

W4: System bankowy – zadania, funkcje, podmioty. Struktura systemu bankowego. Polityka pieniężna NBP. Specyfika banku centralnego. Cele i strategie polityki pieniężnej. Instrumenty polityki pieniężnej. Banki komercyjne.

1828r. – Geneza banku Polskiego.

System bankowy –

Składa się z instytucji finansowych, regulacji i procedur, które zarządzają przepływem pieniądza, udzielają kredytów, gromadzą depozyty oraz świadczą różnorodne usługi finansowe.

Zadania (funkcje) systemu bankowego:

- *przyjmowanie depozytów,*
- *udzielanie kredytów,*
- *świadczanie usług płatniczych,*
- *kreacja pieniądza,*
- *utrzymywanie płynności finansowej w gospodarce,*
- *inwestowanie i zarządzanie aktywami,*
- *zarządzanie ryzykiem finansowym (np. banki oceniają zdolność kredytową klientów),*
- *poddawanie się regulacjom i przestrzeganie prawa,*
- *finansowanie sektora publicznego (np. poprzez zakup obligacji skarbowych),*
- *tworzenie i wdrażanie innowacji finansowych (np. bankowość internetowa, cyfrowe portfele czy blockchain).*

Podmioty systemu bankowego:

- Banki komercyjne
- Banki inwestycyjne
- Banki centralne
- Instytucje pozabankowe
- Agencje regulacyjne i nadzorcze
- Organizacje międzynarodowe
- Klienci banków

Dwuszczeblowa struktura systemu bankowego:

- System bankowy
  - Bank centralny
  - Banki komercyjne

Funkcje banku centralnego – ujęcie klasyczne:

- Wyłączność prawa emisji – BC jest *odpowiedzialny za kontrolę, nadzór nad produkcją pieniądza oraz dbanie o jego integralność i bezpieczeństwo.*
- Bank Państwa – BC *obsługuje gospodarkę finansową władz publicznych.*
- Kredytodawca ostatniej instancji (bankier banków) – BC *pełni rolę banku dla innych banków komercyjnych – Udziela kredytów instytucjom bankowym w trudnych sytuacjach finansowych i nadzoruje ich działania.*

Funkcje banku centralnego – ujęcie współczesne:

- *Kształtowanie i realizacja polityki pieniężnej,*
- *Emisja banknotów i regulowanie obiegu pieniężnego,*
- *Organizacja systemu rozliczeń pieniężnych,*
- *Finansowa obsługa stosunków gospodarczych państwa z zagranicą,*
- *Bankowa obsługa budżetu państwa,*
- *Kredytodawca ostatniej instancji.*

Niezależność NBP:

Niezależność BC *odnosi się do stopnia, w jakim BC może działać i podejmować decyzje niezależnie od wpływu rządu czy innych instytucji politycznych.* Ta niezależność jest kluczowa dla efektywnego prowadzenia polityki pieniężnej oraz zapewnienia stabilności finansowej.

Niezależność BC:

- Instytucjonalna – (Odnosi się do określania trybu powoływania i odwoływania organów NBP)
- Funkcjonalna – (NBP sam ustala funkcje/cele/zadania)
- Finansowa – (Dochody z prowadzenia polityki pieniężnej, operacji otwartego rynku, inwestycji rezerw walutowych oraz emisji waluty. Zyski NBP mogą być wykorzystywane na cele, takie jak

utrzymanie stabilności finansowej, nadzór nad systemem bankowym i kontrola inflacji)

NBP – podstawa prawna:

Podstawę prawną NBP stanowi ustawa *z dnia 29/8/1997 o Narodowym Banku Polskim*, która *została później wielokrotnie aktualizowana*. *Ustawa ta określa status, cele, funkcje, strukturę organizacyjną, działalność oraz inne istotne aspekty działania Narodowego Banku Polskiego.*

RPP – Rada Polityki Pieniężnej:

W skład Rady Polityki Pieniężnej wchodzi Przewodniczący Rady, którym jest Prezes NBP oraz 9 członków, powoływanych w równej liczbie przez: Prezydenta, Sejm i Senat RP.

Cele NBP:

- Stabilność cen
- Stabilność systemu finansowego
- Utrzymywanie stabilności kursu walutowego i zarządzanie rezerwami walutowymi
- Rozwój gospodarczy
- Podejmowanie działań w celu zapewnienia płynności systemu finansowego
- Kontrola polityki pieniężnej

Elementy polityki pieniężnej NBP:

- Stopy procentowe
- Operacje otwartego rynku
- Rezerwy obowiązkowe
- Cel inflacyjny
- Komunikacja i transparentność

Stopy procentowe:

- Referencyjna – kształtuje całą strukturę stóp procentowych w kraju. NBP ustala tę stopę referencyjną i jest ona podstawą dla innych stóp procentowych na rynku.
- Depozytowa – określa stopę procentową, jaką banki komercyjne otrzymują za przechowywanie swoich nadwyżek pieniężnych w NBP. Jest to narzędzie regulacyjne, które może wpłynąć na płynność sektora bankowego.

- Redyskontowa weksli – stosowana w transakcjach bankowych, gdzie NBP odkupuje weksle handlowe od banków komercyjnych. Stopa redyskonta określa koszt finansowania dla banków.
- Lombardowa – określa maksymalną stopę procentową, jaką banki komercyjne mogą uzyskać z kredytu od NBP, zabezpieczając swoje aktywa jako zastaw.
- Dyskontowa weksli – naliczana w momencie przyjęcia przez bank centralny od banków komercyjnych wcześniej dyskontowanych weksli.

Rezerwy obowiązkowe:

NBP określa wielkość rezerw obowiązkowych, czyli procent depozytów bankowych, które muszą być przechowywane w banku centralnym. Zasady dotyczące rezerw obowiązkowych mogą ulegać zmianom w zależności od sytuacji ekonomicznej i potrzeb polityki pieniężnej.

Rezerwy obowiązkowe mają na celu:

- kontrolę płynności
- wykorzystanie narzędzi polityki pieniężnej
- stabilizacja systemu bankowego

Cel inflacyjny:

NBP określa **poziom docelowej inflacji**, który jest wyrażany jako procentowy zakres (**2,5% z możliwym odchyleniem +/- 1 pp**). Przedstawianie i komunikowanie takiego celu pomaga inwestorom, przedsiębiorstwom i ogółowi społeczeństwa lepiej przewidywać przyszłe zmiany cen i dostosowywać swoje działania ekonomiczne.

Cele polityki pieniężnej:

- Stabilność cen
- Stabilność finansowa
- Wzrost gospodarczy
- Pełne zatrudnienie lub minimalizacja bezrobocia
- Stabilność kursu walutowego
- Równowaga budżetowa (wspieranie równowagi fiskalnej)